

UNIVERSITETI I PRISHTINËS "HASAN PRISHTINA"
FAKULTETI I BUJQËSISË DHE VETERINARISË
DEPARTAMENTI- SHKENCA E USHQIMIT

PUNIM DIPLOME – MASTER

**“Vlerësimi i prezencës së metaleve të rënda në miellin e
bardhë të grurit në tregun kosovar”**

Mentor:

Prof. Asoc. Dr. Salih Salihu

Kandidati:

BSc. Zenun Krasniqi

Prishtinë, 2022

UNIVERSITETI I PRISHTINËS "HASAN PRISHTINA"
FAKULTETI I BUJQËSISË DHE VETERINARISË
DEPARTAMENTI- SHKENCA E USHQIMIT

PUNIM DIPLOME – MASTER

**“Vlerësimi i prezencës së metaleve të rënda në miellin e
bardhë të grurit në tregun kosovar”**

Mentor:

Prof. Asoc. Dr. Salih Salihu

Kandidati:

BSc. Zenun Krasniqi

Prishtinë, 2022

Abstrakti

Gruri, i njohur gjithashtu si *Triticum Aestivum L.* është përbërësi mbizotërues në dietën e njeriut. Si i tillë përdoret si lëndë e parë në prodhimin e shumë produkteve ushqimore të cilat janë pjesë e dietës pothuajse të përditshme të njeriut. Mielli është produkti kryesor i cili përfitohet nga gruri.

Në tregun kosovar ka një llojllojshmeri të llojeve të miellit mirpo përdorim më të gjerë ka mielli i bardh i grurit i cili është me origjin vendore si dhe i importuar nga shtete të tjera.

Metalet e rënda janë ndotësit më të rrezikshëm për mjedisin dhe qeniet njerëzore. Pasi metalet e rënda hyjnë në tokë, ujë ose ajër, mund të shkaktojnë rreziqe për shëndetin e njeriut nëpërmjet konsumimit të kulturave ushqimore të kultivuara në këto mjedise të kontaminuara. Gëlltitja e ushqimit të kontaminuar është një nga rrugët kryesore përmes së cilës metalet e rënda hyjnë në trupin e njeriut.

Gjithashtu për trupin e njeriut, disa metale të rënda janë thelbësore për sistemet biologjike si përbërës strukturorë dhe katalitik të proteinave dhe enzimave.

Përmes këtij punimi bëhet vlerësimi i prezencës së metaleve të rënda në miellin e bardhë të grurit në tregun kosovar si dhe krahasimi në mes të miellit të prodhuar në vendin tonë dhe atij të importuar, gjithashtu realizohet edhe dallimi i analizave fiziko-kimike në mes këtyre miellrave pra atë vendor dhe të importuar.

Fjalet kyçe : Miell gruri, metalet e rënda, miell vendor, miell i importuar, Kosova

Abstract

Wheat, also known as *Triticum Aestivum L.* is the predominant ingredient in the human diet. As such it is used as a raw material in the production of many food products which are part of the almost daily human diet. Flour is the main product which is obtained from wheat.

In the Kosovo market there is a variety of types flour, but the most widely used is white wheat flour which is of local origin and imported from other countries.

Heavy metals are the most dangerous pollutants for the environment and human beings. Once heavy metals enter the soil, water or air, they can pose a risk to human health through the consumption of food crops grown in these contaminated environments. Ingestion of contaminated food is one of the main routes through which heavy metals enter the human body.

Also for the human body, some heavy metals are essential for biological systems as structural and catalytic constituents of proteins and enzymes.

Through this work is done the evaluation of the presence of heavy metals in white wheat flour in the Kosovo market and the comparison between the flour produced in our country and that imported, Furthermore, there were compared the physical-chemical traits between domestic and imported flour.

Keywords: Wheat flour, heavy metals